

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2835/2021
03.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ и ГГ, сви из ... и ДД из ..., чији је заједнички пуномоћник Душан Вујошевић, адвокат из ..., против туженог „Кондивик услуге“ ДОО Вршац у ликвидацији, кога заступа Младен Аврамовић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнади штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1803/20 од 01.04.2021. године, у седници одржаној дана 03.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1803/20 од 01.04.2021. године и пресуда Основног суда у Горњем Милановцу П1 64/19 од 16.03.2020. године у усвајајућим деловима, тако што се **ОДБИЈАЈУ** као неосновани тужбени захтеви тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ и ДД којим су тражили да се поништи решење туженог од 09.01.2019. године којим је тужиоцима отказан уговор о раду услед престанка рада послодавца због ликвидације и да се тужени обавезе да им на име накнаде штете уместо враћања на рад исплати и то тужиљи АА износ од 156.542,40 динара, тужиљи ББ износ од 104.361,03 динара, тужиљи ВВ износ од 265.342,70 динара, тужиоцу ГГ износ од 176.655,12 динара и тужиоцу ДД 172.271,94 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Горњем Милановцу П1 64/19 од 16.03.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован приговор стварне ненадлежности тог суда. Ставовима другим, трећим, четвртим, петим и шестим изреке усвојени су тужбени захтеви тужилаца и поништена решења туженог од 09.01.2019. године којим им је отказан уговор о раду услед престанка рада послодавца због ликвидације као незаконито а тужени обавезан да им на име накнаде штетете уместо враћања на рад исплати износе ближе описане у том делу изреке, док су преко досуђених износа тужбени захтеви одбијени. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима као солидарним повериоцима на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 265.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1803/20 од 01.04.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена

првостепена пресуда у обавезујућим деловима ставова два, три, четири, пет и шест изреке. Ставом другим изреке, укинута је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу седмом изреке првостепене пресуде и предмет у том делу враћен истом суду на поновни поступак.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцима, запосленим на радним местима ближе описаним у нижестепеним пресудама радни однос заснован на неодређено време престао је 09.01.2019. године услед престанка рада овде туженог као послодавца због ликвидације. У образложењу наведеног решења за сваког од тужилаца наведено је да је одлуком Скупштине друштва „Кондивик услуге“ ДОО од 31.12.2018. године покренут поступак ликвидације над друштвом и одређено да почев од регистрације одлуке код Агенције за привредне регистре и објављивања огласа о покретању поступка ликвидације, друштво не може предузимати нове послове, већ само послове по окончању послова започетих пре почетка ликвидације и везане за спровођење ликвидације, о чему ће се старати ликвидациони управник. Ова одлука је регистрована код Агенције за привредне регистре 04.01.2019. године. Решењем Агенције за привредне регистре од 04.01.2019. године усвојена је регистрациона пријава покретања ликвидације над туженим па је регистрована промена података код ове Агенције везано за поступак ликвидације. Тужени је доставио на увид обрачунске листе зарада за све тужиоце којима је утврђена висина нето зараде за месец децембар 2018. године као и податке везане за време проведено у радном односу код туженог као послодавца и повезаних друштава. Након престанка радног односа тужиоци су на основу осигурања за случај незапослености примали накнаду по наведеном основу код Националне службе за запошљавање. Тужилца ББ је од 15.10.2019. до 27.02.2020. године била у радном односу код послодавца „Лидл“ Србија, а тужилца ВВ је 14.10.2019. године засновала радни однос код послодавца Гимназија „Таковски устанак“ у Горњем Милановцу, док тужени није доставио доказе да су остали тужиоци остваривали приходе по основу рада након престанка радног односа код туженог.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су поништили решење туженог донета на основу члана 176. тачка 5. Закона о раду као незаконито и обавезали туженог да тужиоцима на име накнаде штете уместо враћања на рад (тзв. супституција реинтеграције) исплати накнаду у утврђеној висини (у распону од 6. до 10. месечних зарада), на основу члана 191. ст. 1. и 5. истог закона, закључујући да отварањем ликвидационог поступка тужени као послодавац није престао са радом јер покретањем поступка ликвидације односно регистрацијом и објављивањем огласа тужени није престао да постоји и није брисан из регистра на основу члана 238. у вези члана 543. Закона о привредним друштвима.

Становиште нижестепених суда није правилно.

Према члану 176. тачка 5. Закона о раду запосленом престаје радни однос независно од његове воље и воље послодавца у случају престанка рада послодавца у складу са законом.

Према Закону о привредним друштвима ликвидација друштва почиње даном регистрације одлуке о ликвидацији и објављивањем огласа о покретању ликвидације у складу са Законом о регистрацији (члан 526). Све радње прописане у одредбама 524-548. Закона о привредним друштвима којима је регулисан поступак ликвидације и то: престанак рада органа управљања, постављање ликвидационог управника, попис имовине и пријава потраживања, завршни биланс, ограничење исплата члановима друштва у ликвидацији, окончање послова започетих пре ликвидације, указују да је послодавац престао да обавља регистровану делатност јер су све наведене радње усмерене на гашење друштва након намирења поверилаца.

Имајући у виду да отварање поступка ликвидације значи престанак обављања регистроване делатности односно престанак рада послодавца, што представља законски разлог за престанак радног односа запосленом на основу члана 176. тачка 5. Закона о раду, решења туженог којим је утврђен престанак радног односа тужиоцима су законита и нема разлога за њихов поништај, па зато ни услова за супституцију уместо реинтеграције. Због тога су нижестепене пресуде преиначене и тужбени захтев тужилаца одбијен.

Ревизијски суд није могао одлучивати о трошковима поступка јер је другостепени суд укинуо одлуку о трошковима поступка садржану у првостепеној пресуди, због чега ће првостепени суд донети одлуку о трошковима целог поступка.

На основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић